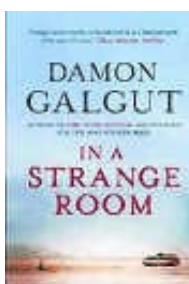

PIEDESTAL

Blindgangers

10 SEPTEMBER 2010 | Ludo Teeuwen

‘Een ideale opvolger van Coetzee’, schreef The Guardian over Damon Galgut. Nu staat hij op de shortlist van de Bookerprijs. Tijd om kennis te maken met *In a strange room*.

De Zuid-Afrikaanse auteur Damon Galgut (1963) heeft verschillende opmerkelijke romans en korte verhalen op zijn actief. In 2008 verscheen in het Nederlands *Het bedrog*, en met *The good doctor* werd hij in 2003 genomineerd voor de Booker Prize. Met zijn nieuwste roman-in-verhalen, *In a strange room*,

haalde hij opnieuw de shortlist.

In a strange room bestaat uit drie hoofdstukken die je als aparte verhalen kunt lezen. Het zijn reisverhalen, waarin de auteur zelf het hoofdpersonage is. Het eerste hoofdstuk, met als titel 'The follower', speelt zich af in Griekenland, waar Damon een zekere Reiner ontmoet met wie hij een tijdje rondtrekt. Reiner is een donkere figuur, altijd in het zwart gekleed en weinig van zeggen. Het is duidelijk dat beiden zich tot elkaar aangetrokken voelen, maar van een echte toenadering is op hun reis nauwelijks sprake.

Toch blijven ze nadien met elkaar in contact en spreken ze af om in Zuid-Afrika te gaan stappen. In het ruwe en heuvelachtige landschap van Lesotho maken ze lange en zware trektochten waarbij ze volledig op elkaar zijn aangewezen. Maar ook nu ontstaat er tussen hen geen echte band. Het blijven twee individuele 'reizigers', opgesloten in zichzelf, elk met hun eigen besognes. Na enkele weken stappen volstaat een korte ruzie om uit elkaar te gaan. Reiner verdwijnt uit het leven van Damon zoals hij erin gekomen was: geheel toevallig.

AFSTAND

Het is niet echt makkelijk om vat te krijgen op de personages of op wat er zich tussen hen afspeelt. Dat is wellicht ook de bedoeling. Het lijkt wel of Galgut de oppervlakkigheid waarmee een reiziger door het landschap trekt, wil overbrengen in de sfeer van zijn boek. Het landschap is het decor, de reiziger de eeuwige 'vreemde' die nergens thuishoort en rusteloos beelden en impressies opneemt.

De sfeer van vervreemding wordt nog versterkt door het vertelstandpunt. Het grootste deel van de verhalen is geschreven in de afstandelijke derde persoon of in de hij-vorm. Soms duikt de ik-vorm op, en dan krijgt de tekst plots een autobiografische invalshoek, waarin de Damon van het verhaal samenvalt met Damon de auteur. Maar de intimiteit van die ik-vorm duurt nooit lang. Damon uit het verhaal is iemand anders, een personage uit het verleden op wie de auteur terugkijkt zoals wij naar een oude foto kijken en ons verwonderd afvragen: 'Ben ik dat?'

HET LOOPT FOUT

In het tweede hoofdstuk ('The lover') trekt Damon met enkele rugzaktoeristen rond in Midden-Afrika (Mozambique, Zambia, Malawi, Tanzania...). Ook in dit verhaal zit de aanzet tot een hechtere relatie, dit keer met de Zwitser Jerome. Na de reis zoekt Damon zijn reisgezel in Zwitserland op, maar ondanks de duidelijke aantrekkingskracht en de bijna homo-erotische spanning gaan de twee vrienden weer uit elkaar. Damon blijft zitten in een cocon van onvatbare doelloosheid.

In het derde deel ('The guardian') reist Damon met een vriendin, Anna, naar India. Anna is manisch-depressief en maakt een moeilijke periode door. Om haar de gelegenheid te geven tot rust te komen, neemt Damon haar enkele weken mee op zijn trip. Het loopt al snel fout. Anna kan niet van de alcohol afblijven, ze houdt zich niet aan haar medicatievoorschriften en uiteindelijk onderneemt ze een zelfmoordpoging, waardoor ze in het ziekenhuis belandt. Damon neemt haar verzorging op zich en wordt daarbij zeer direct geconfronteerd met psychische aftakeling en lichamelijk verval.

In tegenstelling tot de afstandelijkheid in de vorige twee verhalen, is hier wel degelijk sprake van betrokkenheid en overgave, maar het resultaat is hetzelfde. Als Anna terug is in Zuid-Afrika onderneemt ze opnieuw een zelfmoordpoging en verdwijnt ze uit het leven van Damon.

ZIN OM TE WANDELEN

Met zijn drie verhalen die nergens toe leiden, lijkt *In a strange room* een troosteloos boek vol eenzaamheid en onvervulde verlangens. Achter de leegte en het rusteloze rondzwerven schuilt echter een sterke drang naar mededogen en intimiteit. Damon Galgut verschuilt zich achter de ondoordringbaarheid van zijn personages, maar geregeld zindert de kwetsbaarheid door en delen we het gevoel van *Wanderlust* en *Weltschmerz*. Het uitgepuurde, soms klinische taalgebruik en de beschrijving van vaak lege en barre landschappen creëren een vreemde, maar tegelijk erg beklijvende sfeer. *In a strange room* is een ietwat weerspannige roman die diepe sporen nalaat.

DE AUTEUR: De Zuid-Afrikaan Damon Galgut brak internationaal door met 'The good doctor'.

HET BOEK: Drie verhalen waarin de eenzaamheid van de reiziger centraal staat.

ONS OORDEEL: Een weerspannige roman.

DAMON GALGUT.

In a strange room.

Atlantic Books, 256 blz., 18,60.

De Nederlandse vertaling verschijnt volgend voorjaar bij Querido.

De aanrader van de week.

De reiziger is de eeuwige 'vreemde' die nergens thuishoort

Meer?

Lees de volledige krant digitaal.

(<http://www.standaard.be/plus/ochtend>)